

Bölüm 5

BELİRSİZLİĞE TAHAMMÜLSÜZLÜK İLE İLGİLİ YAPILMIŞ LİSANSÜSTÜ TEZLERİN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ

Banu SAYINER¹

GİRİŞ

Bireyler yaşamlarının birçok döneminde karar vermek durumunda kalmaktadırlar. Bu kararları verirken ve daha sonra da uygulamaya geçirirken karşılaştıkları problemler kararları uygulamalarını olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Kişiler karar verme sürecinde belirsizlik durumları yaşayabilmektedirler. Belirsizlik durumları kişilerde stres yaratabilir. Karşılaşılabilecek şartlar tam olarak bilinmediğinde kişi bunu bir tehdit olarak algılayarak, kaygı ve korku sürecine girebilir. Belirsizlik sürecinde istenen ve istenmeyen durumları belirleyip, o yönde kararlar alınması beklenmektedir. Fakat kişilerin belirsizliğin yarattığı olumsuzluklar ile yeterince başa çıkabilecek koşul ve tutumlara sahip olmaması durumunda bazı psikolojik sorunlar oluşabilmektedir. Bu durumda belirsizliğe tahammülsüzlük (BT) kavramı ile açıklanabilmektedir.

İçinde bulunduğumuz pandemi döneminde belirsizlik kavramının hayatımızın önemli bir kısmında yer aldığı hatta yaşamımıza yön verdiği görülmektedir. Kimin, neyi, nerede, nasıl, ne kadar zaman? yapması gerektiğine yönelik olarak sürekli bir belirsizlik durumunun yaşanması bireylerde BT'ye neden olmaktadır. Özellikle ne kadar zaman? sorusunun belirsizliği bireyleri olumsuz etkilemektedir. Bu açıdan konuya bakıldığında, BT kavramının kişilerin yaşamlarındaki etkilerini belirleyerek, bunun yaratabileceği olumsuz tutum ve davranışları saptamak amacıyla bilimsel perspektif açısından yaklaşmanın bir yönteminin de BT ile ilgili yapılmış lisansüstü tezleri incelemek olduğu düşünülmüştür. Tezlere yönelik gerçekleştirilmesi planlanan çalışma için içeriği ve koşullara uyumu nedeniyle bibliyometrik analiz yönteminin kullanılması uygun görülmüştür. Yapılan çalışma ile yaşanan bu süreçte karşılaşılan olumsuz

¹ Dr., banusayiner@gmail.com

şartların yarattığı ve yaratabileceği olguların belirlenerek, alanda çalışan kişilere ışık tutması ve BT kavramının etkilediği bireylere yardımcı olma sürecinde yön vermesi beklenmektedir.

LİTERATÜR

Belirsizliğe Tahammülsüzlük

Belirsizlik kavramı, kişilerin yaşamlarının birçok evresinde etkili olup hayat akışına yön vermektedir. Belirsizlik bir uyarana yönelik olarak içinde yaşanılan anda meydana gelen veya gelecekte potansiyel olarak oluşabilecek sonuçlara yönelik algılanan süreçteki farklılıkların yarattığı güçlükler olarak ifade edilebilir (Küçükkömürler, 2017). BT kavramının ilk kez Frenkel-Bruswick (1949-1951) tarafından muğlaklığa karşı tahammülsüzlük (intolerance of ambiguity) şeklinde bir kişilik özelliği olarak incelenmesinden yola çıkılarak, belirsiz durumların doğası ve tehdit kaynağı olarak algılanmasından oluştuğu belirtilmiştir (Budner, 1962). Belirsizliğe tahammülsüzlük (intolerance of uncertainty) ise belirsiz durumlara, belirsizliğin etkilerine ve geleceği kontrol etme girişimlerine karşı oluşan duygusal, bilişsel ve davranışsal tepkiler şeklinde ifade edilmektedir (Freeston & ark., 1994). Belirsizlik bireyler tarafından stres ve üzüntüye neden olan negatif durumlar olarak ifade edilirken, kişilerin belirsiz olaylardan kaçınma eğilimi gösterdikleri belirtilmektedir (Buhr & Dugas, 2002). Bireyin hayatındaki belirsizlikler, psikolojik iyi oluş ve öznel iyi oluş açısından negatif etkiler oluşturmaktadır. Alanyazında bu durum BT ile bağlantılı olarak incelenmektedir (Sarıçam & ark., 2014).

Endişe genel olarak, sonucu çevreleyen belirsizliğin olduğu ve bireyin kaygı duygularını yaşadığı gelecekteki olumsuz olaylarla ilgili bilişsel bir olgudur (MacLeod, Williams & Bekerian). Kişi endişenin belirsiz olaylar veya sonuçları üzerindeki kontrolü artırdığına inanıyorsa, endişenin belirsizliğe tahammülsüzlük bileşeniyle ilişkili olduğu söylenebilir (Freeston & ark., 1994). BT ve endişe arasındaki güçlü ilişkide BT'deki değişikliklerin endişenin oluşumundaki değişikliklere yol açtığı göz önüne alınmalıdır. Belirsizlik endişenin bir yönü olsa da, belirsizliğe tahammülsüzlük bir bireyin, olasılık ne kadar küçük olursa olsun olumsuz bir olayın meydana gelebileceğini kabul edilemez bulma eğilimidir. Endişe, bireyin durum ve olası sonuçlar hakkında düşündüğü zihinsel bir eylem olarak görülebilir. BT ise bireylerin belirsizliği kabul edilemez bulmaya yatkınlık sonucu belirsizlikle karşılaştığında aşırı endişeye kapılmasıyla açıklanabilir. Bu anlamda endişe, BT'nin bir ürünü olarak görülebilir (Buhr &

Dugas, 2002). BT doğrudan veya doğrudan olmayan bir şekilde endişeyi etkilemektedir. Doğrudan olarak belirsiz olaylara daha fazla odaklanmaya yol açarak, tehlike ve endişe verici olarak algılanmasına neden olurken, dolaylı şekilde ise, olayların önyargılı ve işlevsiz bir şekilde algılanması problem çözme becerilerinin uygulanmasını engelleyerek artan endişeye neden olmaktadır (Ladouceur, Talbot & Dugas, 1997).

Belirsizlik kavramının, birçok yönden araştırma konusu olduğu görülmektedir. Ruh sağlığı alanında da kişilerin belirsizlikle başa çıkmada kullandıkları yöntemler vurgulanmaktadır (Yıldız & Güllü, 2018). Yüksek oranda endişe ve kaygının, BT ile ilişkisine dikkat çekilmektedir (Sarı & Dağ, 2009). BT kavramı incelenirken, endişe ve Yaygın Anksiyete-Kaygı Bozukluğu (YAB) (Generalized Anxiety Disorder-GAD) ile ilgili araştırmaların (Bottesini & ark., 2016; Carleton, Collimore, & Asmundson, 2010; Freeston & ark., 1994; Ladouceur, Gosselin, & Dugas, 2000) yoğunluğu bulunmaktadır. Ayrıca BT'nin endişe, anksiyete ve YAB ile birlikte farklı konular; sosyal anksiyete (Carleton, Collimore, & Asmundson, 2010), sınav kaygısı (Kilit & ark., 2020), algılanan tehdit (Bredemeier & Berenbaum, 2008), korku (Buhr & Dugas, 2009; Carleton, Sharpe & Asmundson, 2007a), depresyon (Buhr & Dugas, 2002; Dugas, Freeston & Ladouceur, 1997; Dugas, Schwartz, & Francis, 2004; Dugas & ark., 2005), OKB (Dugas, Gosselin & Ladouceur, 2001, Pinciotti, Riemann, & Abramowitz, 2021), panik atak (Carleton & ark., 2013; Dugas, Gosselin & Ladouceur, 2001), olumlu olumsuz inançlar (Karataş & Uzun, 2018), otomatik düşünceler (Parmaksız, 2021), aleksitimi (Uzun, Gönültaş & Akın, 2020; Yıldız & Güllü, 2018; Yıldız & Güllü, 2019), akılcı olamayan inançlar (Uzun, Gönültaş & Akın, 2020), umutsuzluk (Demirtas & Yildiz, 2019), stres (Demirtas & Yildiz, 2019; Parmaksız, 2021), otizm (Jenkinson, Milne & Thompson, 2020), problem çözme becerileri, sorun yönelimi-problem orientation (Dugas, Freeston & Ladouceur, 1997; Dugas & ark., 1998), duygu düzenleme (Yıldız & Güllü, 2019), karar verme (Tantan-Ulu & Yaka), psikolojik iyi oluş (Geçgin & Sahraç, 2017), COVID-19 korkusu (Korkman & Çolak, 2021) ile etkileşimini inceleyen çalışmalar bulunmaktadır. BT ile ilgili ilk yapılan çalışmalar klinik alanda olmasına karşın, klinik olmayan örneklem grubu ile de yapılmış (Buhr & Dugas, 2002; Demirtas ve Yildiz, 2019; Dugas, Gosselin & Ladouceur, 2001; Dugas, Freeston & Ladouceur, 1997; Dugas, Schwartz, & Francis, 2004; Dugas vd., 2005; Kilit & ark., 2020; Sarı & Dağ, 2009; Sarıçam & ark. 2014; Tantan-Ulu & Yaka, 2020) araştırmalar da bulunmaktadır. BT ile ilgili ölçek geliştirme veya geliştirilmiş ölçekleri kendi

ülkelerine adapte etme çalışmaları (Bottesi & ark., 2019; Buhr & Dugas, 2002; Carleton, Norton & Asmundson, 2007b; Freeston & ark., 1994; Gosselin & ark., 2008; Jacoby & ark., 2013; Khawaja & Yu, 2010; Lauriola & ark., 2018; Norton, 2005; Sarı & Dağ, 2009; Sarıçam & ark., 2014; Vadivel & ark., 2022; Yang, 2013).

BT kavramı ile ilgili olarak başlangıçta endişe ve anksiyete ile ilişkili çalışmalar yapılırken, zamanla çeşitli konularda araştırmalar gerçekleştirilmektedir. Bu çeşitliliğin belirlenmesi ve kullanılan konuların yoğunluğunun yığılması gösterdiği alanların saptanması için bibliyometrik analiz yönteminden yararlanılması uygun görülmektedir.

Bibliyometrik Analiz

Bibliyometri'nin kaynağı olarak kullanılan “*istatistiksel bibliyografya*” terimi ilk olarak 1896 yılında Campbell'in yazdığı “*Theory of the National and International Bibliography*” başlıklı çalışmada görülmektedir. Bibliyometri teriminin öncüsü olarak görülen Pritchard tarafından ise, matematik ve istatistiksel yöntemlerin kitaplara ve diğer iletişim araçlarına uygulanması olarak tanımlanırken, bibliyometri teriminin yazılı iletişim süreçlerini nicelleştirmeye çalışan tüm çalışmalarda ve bilgi bilimi alanında kullanılabileceğine vurgu yapılmaktadır (Pritchard, 1969; Sengupta, 1992; Yılmaz, 2021). Bibliyometri, fiziksel veya bibliyografik olarak yayınlanmış kavramlar bütününe nicel çalışması olarak tanımlanmaktadır (Broadus, 1987). White ve McCain (1989) “Bibliyometriyi literatürün bibliyografyalarda yansıtıldığı nicel çalışma” şeklinde ifade etmektedir (Akt., Diadato, 2012). Bibliyometrik çalışmalar ile belge veya yayınların çeşitli özellikleri analiz edilerek, bilimsel alanlara yönelik olarak bazı bulgulara ulaşılması sağlanmaktadır (Al & Coştur, 2007).

Bibliyometrik analizlerin çeşitli disiplinlerde kullanımına rastlanmaktadır. Psikoloji ve eğitim literatürü incelendiğinde; tez, makale, bildiri, atıf, dergi alanlarında bibliyometrik analiz çalışmalarının yapıldığı görülmektedir. Bunlar; tez (Altınpulluk, 2018; Hebebcı ve Usta, 2015; Kale, Karagöz & Nur, 2021; Kaya & Deniz, 2022; Mutlu, Bayram & Taçyıldız, 2020; Nergiz & Nergiz, 2021; Sadan & Ayas, 2021; Sezer & Alabay, 2018; Toşuntaş, Emirtekin & Süral, 2019; Turna & Polat, 2015), makale (Aslancı, 2022; Begenny & ark., 2018; Budd, 1988; Demir & Çelik, 2020; Diem & Wolter, 2013; Doğru, Güzeller & Çelik, 2019; Gökçen & Arslan, 2019; Gülmez, Özteke, & Gümüş, 2020; Hotamışlı & Efe, 2015; Karagöz & Koç-Ardıç 2019; Karagöz & Şeref, 2019b; Köse, 2021; Kosmützky & Krücken, 2014; Koza-Çiftçi & ark., 2016; Kurtulus & Tatar, 2021, Kurtuluş & Bilen, 2021;

Kurtuluş, & Tatar, 2021; Kurtuluş-Üstün, B. & Oğuz-Namdar, 2022; Özçınar, 2017; Özkaya, 2018; Özteke-Kozan, 2020; Palaz, 2021; Schui & Krampen, 2010; Sönmez, 2020; Şeref & Karagöz, 2019; Zyoud & ark., (2018), kongre- sempozyum bildirileri (Aybey, 2018; Erbaşı & Erer, 2018; Koç, 2022), atıf (Karadağ & ark., 2017) alanları şeklinde sınıflanabilir. Dergi alanında ise; Psikoloji disiplininde Al & Coştur (2007) tarafından yapılmış olan “Türk Psikoloji Dergisi’nin Bibliyometrik Profili” isimli çalışmaya bibliyometrik atıflarda sıklıkla rastlanmaktadır. Tur-Porcar & ark., (2018) “Journal of Psychology” Dergisi’nin 1936-2015, yılları arasındaki bibliyometrik tarihini incelemişlerdir. Eğitim alanında, Fejes & Nylander, (2014) tarafından Anglofon özelliği taşıyan üç tane yetişkin eğitimi dergisinin 2005-2012 yılları arasındaki bibliyometrik analizi yapılmıştır. Ayrıca, Karagöz ve Şeref (2019a) tarafından “Değerler Eğitimi Dergisi’nin Bibliyometrik Profili (2009-2018)” başlıklı çalışma da bulunmaktadır.

ARAŞTIRMANIN AMACI

Çalışmanın temel amacı; belirsizliğe tahammülsüzlük ile ilgili yapılmış olan lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizini gerçekleştirmektir.

Alt Amaçlar

Tezlerin analizi yapılırken cevaplanan araştırma soruları şu şekildedir:

1. Tezlerin yıllara göre dağılımı nasıldır?
2. Tezlerin türüne göre dağılımı nasıldır?
3. Tez danışmanlarının unvanlarına göre dağılımı nasıldır?
4. Tezlerin yapıldığı üniversite ve illere göre dağılımı nasıldır?
5. Tezlerin üniversite türüne göre dağılımı nasıldır?
6. Tezlerin yapıldığı enstitülere göre dağılımı nasıldır?
7. Tezlerin yapıldığı anabilim dallarına göre dağılımı nasıldır?
8. Tezlerin konularına göre dağılımı nasıldır?
9. Tezlerin örneklem grubunun özelliklerine göre dağılımı nasıldır?
10. Tezlerin sayfa sayısına göre dağılımı nasıldır?
11. Tezlerde kullanılan anahtar kelimelere göre dağılımı nasıldır?
12. Tezlerin COVID-19 (Pandemi) konusunun kullanımına göre dağılımı nasıldır?

YÖNTEM

Bu araştırmada bibliyometrik analiz yöntemi kullanılmıştır. Çalışmada verilerin toplanması amacıyla tarama işlemleri 14.04.2022 başlamış olup, son tarama 17.07.2022 tarihinde gerçekleştirildiği için bu tarihten sonra yayınlanan tezler çalışmaya dahil edilmemiştir. Yüksek Öğretim Kurumu'na (YÖK) bağlı Ulusal Tez Merkezi veri tabanı kapsamında taranan lisansüstü tezleri bu çalışmanın veri tabanını oluşturmaktadır. Çalışma kapsamında ilgili veri tabanında “belirsizliğe tahammülsüzlük” anahtar kelimesine yönelik tarama ile toplam 74 tane ve “intolerance of uncertainty” anahtar sözcüğü ile 1 tane lisansüstü teze ulaşılmıştır. Bu tezin diğer tezler ile örtüşmesi sonucunda 74 tezin işleme dahil edilmesi düşünülmüş fakat 1 teze erişim izni verilmediği belirlenmiştir. Sonuçta Ulusal Tez Merkezi veri tabanında yayınlanmış erişime açık yüksek lisans veya doktora tezi olması kriterine uygun toplam 73 tez çalışma kapsamına alınmıştır. Tezlere ait veriler bilgisayara işlenerek, verilerin analizinde SPSS 25 paket programı kullanılmıştır. Araştırmanın alt amaçları kapsamında frekans ve yüzde istatistikleri yapılmıştır.

BULGULAR

Son birkaç yıldır BT ile ilgili yapılan lisansüstü tezlerin sayılarındaki artışın gözlenmesi kapsamında oluşturulan bu çalışma ile ilgili alanlardaki etkileşimine dikkat çekilmesi düşünülmektedir. Bu konu ile çalışmak isteyen araştırmacılara yön vermesi hedeflenmektedir.

BT konusuna yönelik yapılmış tezlerin yılları, türleri, tez danışmanlarının unvanları, yapıldığı üniversite ile illeri, üniversite türü, enstitüler, anabilim dalları, konuları, örneklem grubu, sayfa sayıları, anahtar kelimeler ve COVID-19 (Pandemi) konusunun kullanımına göre dağılımları incelenmiştir.

BT konulu lisansüstü tezlerden elde edilen bilgilerin içeriğine göre tablolar, grafikler, kelime bulutlarından yararlanılarak, sonuçların daha kolay ve etkin anlaşılmasına yönelik bir profil oluşturulması amaçlanmaktadır.

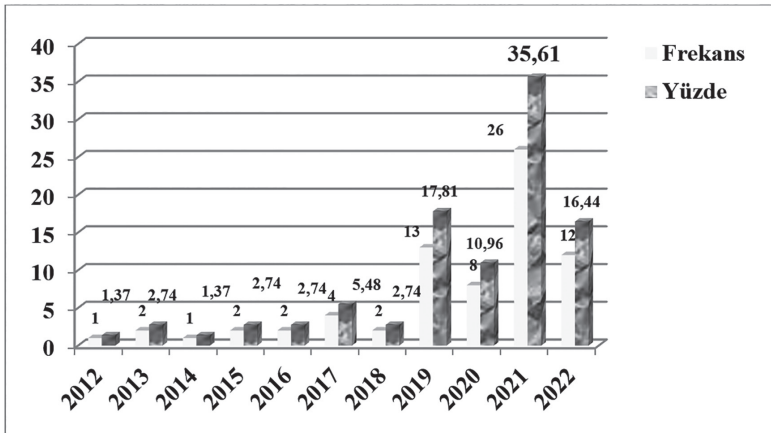
Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı

Tablo 1 ve Grafik 1 'de görüldüğü gibi; araştırmada değerlendirilen 2012-2022 yılları arasında yer alan 73 adet tezin yıllara göre dağılımı incelendiğinde en fazla tezin 2021 yılında (26 tez, %35,61) yayınlandığı görülmektedir. Fakat bu çalışmanın yapıldığı yıl olan 2022 yılında 12 (%16,44) ile sadece Haziran ayı

sonuna kadar olan tezler incelendiği için tez sayılarında artışın süreceği hatta daha da yüksek olabileceği düşünülmektedir. Bu prediksyonun desteği olarak 2019 yılındaki tez sayısının 13 (%17,81) iken, 2021 yılında iki katına çıktığı gösterilebilir. Pandeminin olduğu 2020 yılında tez sayısının 8 (%10,96) oranında olması üniversitelerdeki yüz yüze eğitime ara verilmesi ile açıklanabilir. Diğer yıllara ait tez sayıları ise, 2017 yılında (4 tez %5,48), 2018-2016-2015 ve 2013 yıllarında (2'şer tez %2,74), 2014 ve 2012 yıllarında (1'er tez, %1,37) olarak belirlenmektedir. Daha önce belirtildiği gibi belirsizliğe tahammülsüzlük alanında yapılan ilk tez 2007 yılında olmasına rağmen bu teze ait yayın izni verilmediği için bilgilere tam olarak erişilememiştir.

Tablo 1. Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı

Tezin Yayınlandığı Yıl	f	%
2012	1	1,37
2013	2	2,74
2014	1	1,37
2015	2	2,74
2016	2	2,74
2017	4	5,48
2018	2	2,74
2019	13	17,81
2020	8	10,96
2021	26	35,61
2022	12	16,44
Toplam	73	100

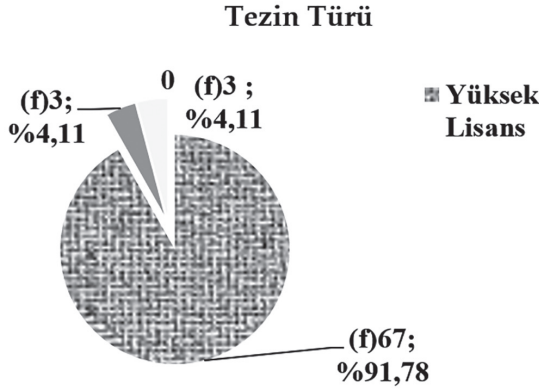

Grafik 1. Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı

Tezlerin Türüne Göre Dağılımı

Tablo 2 ve Grafik 2’de görüldüğü gibi; BT ile ilgili lisansüstü tezlerin 67 tanesinin (% 91,78) yüksek lisans, 3’er tanesinin (%4,11) ile doktora ve tıpta uzmanlık türlerine ait olduğu saptanmıştır. BT olgusuna ilişkin lisansüstü çalışmaların daha çok yüksek lisans düzeyinde olduğu görülürken, doktora alanındaki oran düşüklüğüne dikkat çekilmektedir. Son yıllarda bu konu ile bağlantılı kavramların artması ile doktora düzeyinde de araştırmalar yapılması beklenmektedir.

Tablo 2. Tezlerin Türüne Göre Dağılımı		
Tezin Türü	f	%
Yüksek Lisans	67	91,78
Doktora	3	4,11
Tıpta Uzmanlık	3	4,11
Toplam	73	100

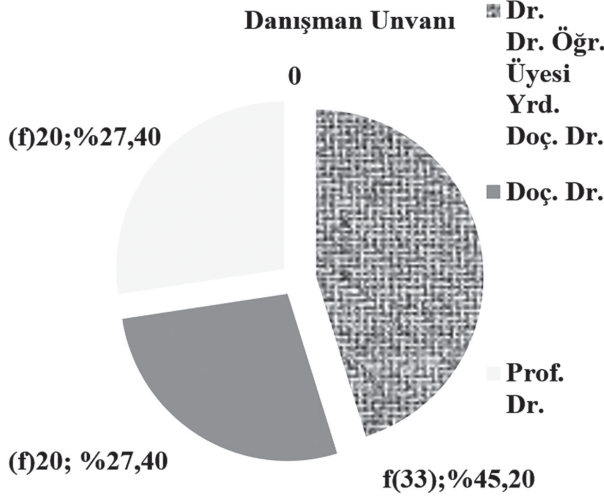
Grafik 2. Tezlerin Türüne Göre Dağılımı

Tezlerin Danışman Unvanlarına Göre Dağılımı

Tablo 3 ve Grafik 3’de görüldüğü gibi; BT konulu lisansüstü araştırmalara danışmanlık yapan öğretim üyelerinin unvanlarının dağılımı incelendiğinde; 33 tez ile %45,20 oranında Doktor Öğretim Üyesi-Yardımcı Doçent Doktor, 20’şer tez ile %27,40 oranında Doçent Doktor ve Profesör Doktor unvanına sahip akademisyenlerden oluştuğu belirlenmiştir. Bu sonuçlara göre tezlere danışmanlık yapan akademisyenlerin yaklaşık olarak yarısının Doktor Öğretim Üyesi-Yardımcı Doçent Doktor unvanına sahip akademisyenlerin desteği ile gerçekleştiğine dikkat çekilmektedir.

Tablo 3. Tezlerin Danışman Unvanlarına Göre Dağılımı

Tezin Türü	f	%
Yrd.Doç.Dr. - Dr.Öğr.Üyesi - Dr. - Uzm.Dr.	3+27+1+2=33	45,20
Doç.Dr.	20	27,40
Prof.Dr.	20	27,40
Toplam	73	100

Grafik 3. Tezlerin Danışman Unvanlarına Göre Dağılımı

Tezlerin İllere ve Üniversitelere Göre Dağılımı

Tablo 4'de görüldüğü gibi; BT konulu lisansüstü tezlerin 20 farklı kentte yer alan üniversitelerde gerçekleştirildiği saptanmıştır. Tezlerin yapıldığı illere göre incelendiğinde BT ile ilgili tezlerin yüksek bir oranla 34 tez (%46,75) ile İstanbul'da yapıldığı belirlenmiş olup, bunu sırasıyla 6'şar tez (%8,22) ile Ankara, Gaziantep illeri, 4'er tez (%5,48) ile İzmir, Sakarya illeri, 2'şer tez (%2,74) ile Burdur, Erzurum, Eskişehir, Van illeri, 1'er tez (%1,37) ile Adana, Bolu, Bursa, Erzincan, Isparta, Kocaeli, Konya, Mersin, Muğla, Ordu, Samsun illerindeki üniversitelerde dağılım gösterdiği bulunmuştur.

BT alanındaki lisansüstü tezlerin 40 farklı üniversitede gerçekleştirildiği belirlenmiştir. Tezlerin yapıldığı üniversitelere göre BT başlığı altında en fazla lisansüstü tez yapılan üniversitelerin 5'er tez (%6,85) ile İstanbul Okan ve Üsküdar Üniversiteleri olup, bunu 4'er tez (%5,48) ile Hasan Kalyoncu, İstanbul Sabahattin Zaim ve Sakarya Üniversiteleri, 3'er tez (%4,11) ile Hacettepe, İ-

Tablo 4. Tezlerin İllere ve Üniversitelere Göre Dağılımı					
Tezin Yayımlandığı İl	f	%	Tezin Yayımlandığı Üniversite	f	%
Adana	1	1,37	Çağ	1	1,37
Ankara	6	8,22	Ankara	2	2,74
			Başkent	1	1,37
			Hacettepe	3	4,11
Bolu	1	1,37	Bolu Abant İzzet Baysal	1	1,37
Burdur	2	2,74	Burdur Mehmet Akif Ersoy	2	2,74
Bursa	1	1,37	Bursa Uludağ	1	1,37
Erzincan	1	1,37	Erzincan Binali Yıldırım	1	1,37
Erzurum	2	2,74	Atatürk	2	2,74
Eskişehir	2	2,74	Eskişehir Anadolu	1	1,37
			Eskişehir OsmanGazi	1	1,37
Gaziantep	6	8,22	Gaziantep	2	2,74
			Hasan Kalyoncu	4	5,48
Isparta	1	1,37	Süleyman Demirel	1	1,37
İstanbul	34	46,57	Bahçeşehir	1	1,37
			Beykent	2	2,74
			Fatih Sultan Mehmet Vakıf	2	2,74
			Işık	2	2,74
			İstanbul Arel	1	1,37
			İstanbul Gelişim	2	2,74
			İstanbul Kent	3	4,11
			İstanbul Medipol	2	2,74
			İstanbul Okan	5	6,85
			İstanbul Sabahattin Zaim	4	5,48
			İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa	1	1,37
			Nişantaşı	1	1,37
			Sağlık Bilimleri	2	2,74
			Üsküdar	5	6,85
Yıldız Teknik	1	1,37			
İzmir	4	5,48	Dokuz Eylül	1	1,37
			Ege	1	1,37
			İzmir Ekonomi	2	2,74
Kocaeli	1	1,37	Kocaeli	1	1,37
Konya	1	1,37	Necmettin Erbakan	1	1,37
Mersin	1	1,37	Mersin	1	1,37
Muğla	1	1,37	Muğla Sıtkı Koçman	1	1,37
Ordu	1	1,37	Ordu	1	1,37
Sakarya	4	5,48	Sakarya	4	5,48
Samsun	1	1,37	Ondokuz Mayıs	1	1,37
Van	2	2,74	Van Yüzüncü Yıl	2	2,74
Toplam	73	100	40	73	100,01

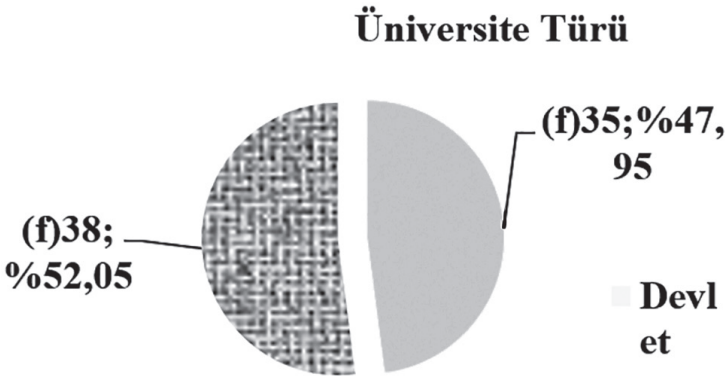
İstanbul Kent Üniversiteleri, 2'şer tez (%2,74) ile Ankara, Burdur Mehmet Akif Ersoy, Atatürk, Gaziantep, Beykent, Fatih Sultan Mehmet Vakıf, Işık, İstanbul Gelişim, İstanbul Medipol, Sağlık Bilimleri, İzmir Ekonomi, Van Yüzüncü Yıl Üniversiteleri, 1'er tez (%1,37) ile Çığ, Başkent, Bolu Abant İzzet Baysal, Bursa Uludağ, Erzincan Binali Yıldırım, Eskişehir Anadolu, Eskişehir Osman Gazi, Süleyman Demirel, Bahçeşehir, İstanbul Arel, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Nişantaşı, Yıldız Teknik, Dokuz Eylül, Ege, Kocaeli, Necmettin Erbakan, Mersin, Muğla Sıtkı Koçman, Ordu, Ondokuz Mayıs Üniversiteleri olduğu saptanmıştır.

Tezlerin Üniversite Türüne Göre Dağılımı

Tablo 5 ve Grafik 4'de görüldüğü gibi; lisansüstü tezlerin 38 tanesi %52,05 ile vakıf ve 35 tanesi %47,95 ile devlet üniversitelerinde yapılmıştır. Oran olarak vakıf üniversitelerinde BT ile daha fazla tez yapılmış olduğu belirlenmesi ile birlikte devlet ve vakıf üniversitelerinde gerçekleştirilmiş olan tezlerin birbirine yakınlık gösterdiğini söylemek mümkündür.

Tablo 5. Tezlerin Üniversite Türüne Göre Dağılımı

Üniversite Türü	f	%
Devlet	35	47,95
Vakıf	38	52,05
Toplam	73	100

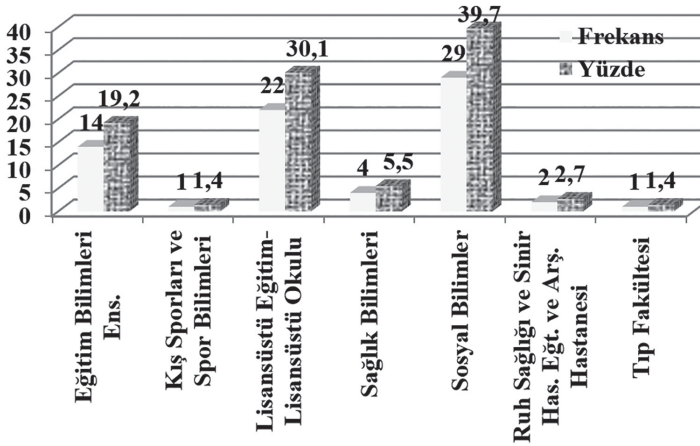
Grafik 4. Tezlerin Üniversite Türüne Göre Dağılımı

Tezlerin Yapıldığı Enstitülere Göre Dağılımı

Tablo 6 ve Grafik 5’de görüldüğü gibi BT konulu lisansüstü tezlerin dağılımı incelendiğinde; 29 tez ile %39,72 oranında Sosyal Bilimler, 22 tez ile %30,14 oranında Lisansüstü, 14 tez ile %19,18 oranında Eğitim Bilimleri, 4 tez ile %5,48 oranında Sağlık Bilimleri, 2 tez ile %2,74 oranında Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi, 1’er tez ile %1,37 oranında Kış Sporları ve Spor Bilimleri Enstitüleri ile Tıp Fakültesi’nde yapıldığı belirlenmiştir. Tezlerin toplam olarak %70’nin Sosyal Bilimler ve Lisansüstü Enstitülerinde gerçekleştiği söylenebilir.

Tablo 6. Tezlerin Yapıldığı Enstitülere Göre Dağılımı

Enstitü	f	%
Eğitim Bilimleri	14	19,18
Kış Sporları ve Spor Bilimleri	1	1,37
Lisansüstü Eğitim - Lisansüstü Okulu	20+2=22	30,14
Sağlık Bilimleri	4	5,48
Sosyal Bilimler	29	39,72
Ruh Sağlığı ve Sinir Has. Eğt. ve Arş. Hastanesi	2	2,74
Tıp Fakültesi	1	1,37
Toplam	73	100

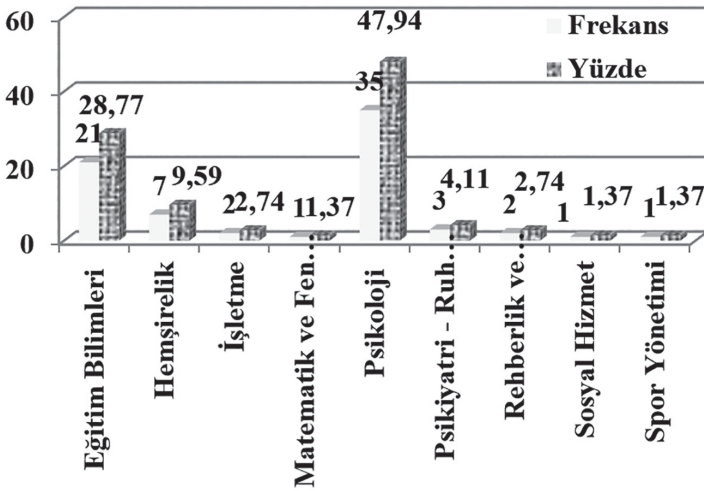
Grafik 5. Tezlerin Yapıldığı Enstitülere Göre Dağılımı

Tezlerin Yapıldığı Anabilim Dallarına Göre Dağılımı

Tablo 7 ve Grafik 6'da görüldüğü gibi BT konulu lisansüstü tezlerin dağılımı incelendiğinde; 35 tez ile %47,94 oranında Psikoloji, 21 tez ile %28,77 oranında Eğitim Bilimleri, 7 tez ile %9,59 oranında Hemşirelik, 2'şer tez ile %2,74 oranında İşletme ile Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, 1'er tez ile %1,37 oranında Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi ile Sosyal Hizmet ve Spor Yönetimi Anabilim Dallarında yapıldığı saptanmıştır. Tezlerin yaklaşık olarak %50'sinin Psikoloji Anabilim Dalı'nda gerçekleştirildiği söylenebilir.

Tablo 7. Tezlerin Yapıldığı Anabilim Dallarına Göre Dağılımı

Anabilim Dalı	f	%
Eğitim Bilimleri	21	28,77
Hemşirelik	7	9,59
İşletme	2	2,74
Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi	1	1,37
Psikoloji	35	47,94
Psikiyatri - Ruh Sağlığı ve Hastalıkları	1+2=3	4,11
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	2	2,74
Sosyal Hizmet	1	1,37
Spor Yönetimi	1	1,37
Toplam	73	100

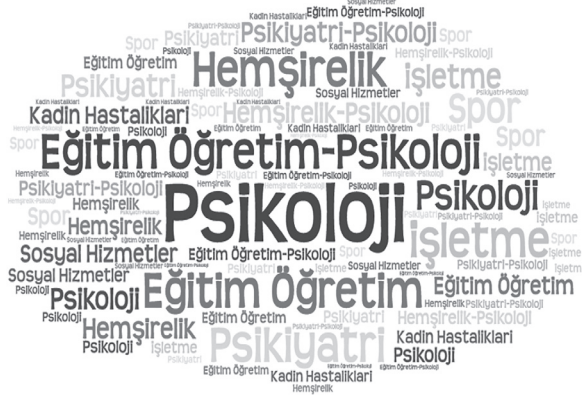

Grafik 6. Tezlerin Yapıldığı Anabilim Dallarına Göre Dağılımı

Tezlerin Konularına Göre Dağılımı

Tablo 8 ve Şekil 1’de görüldüğü gibi; BT konulu lisansüstü tezlerin dağılımı incelendiğinde; 38 tez ile %52,05 oranında Psikoloji, 14 tez ile %19,18 oranında Eğitim Öğretim-Psikoloji, 6 tez ile %8,22 oranında Eğitim Öğretim, 5 tez ile %6,85 oranında Hemşirelik, 3 tez ile %4, 11 oranında Psikiyatri, 2 tez ile %2,74 oranında İşletme, 1’er tez ile %1,37 oranında Hemşirelik-Psikoloji, Kadın Hastalıkları ve Doğum, Psikiyatri-Psikoloji, Sosyal Hizmetler ve Spor konularında yapıldığı belirlenmiştir. Tezlerin toplam olarak %69’unun Psikoloji ile Eğitim Öğretim-Psikoloji konularında gerçekleştirildiği söylenebilir. Tezlerin konularına göre dağılımı kelime bulutu ile ifade edilmiştir. Kelime bulutu seçilen metinde kelimenin kullanım sıklığına bağlı olarak görünüm oluşturarak, incelenen konunun daha kolay algılanmasını sağlamak amacıyla kullanılan bir yöntemdir.

Konu	f	%
Eğitim Öğretim	6	8,22
Eğitim Öğretim - Psikoloji	14	19,18
Hemşirelik	5	6,85
Hemşirelik - Psikoloji	1	1,37
İşletme	2	2,74
Kadın Hastalıkları ve Doğum	1	1,37
Psikoloji	38	52,05
Psikiyatri	3	4,11
Psikiyatri - Psikoloji	1	1,37
Sosyal Hizmetler	1	1,37
Spor	1	1,37
Toplam	73	100

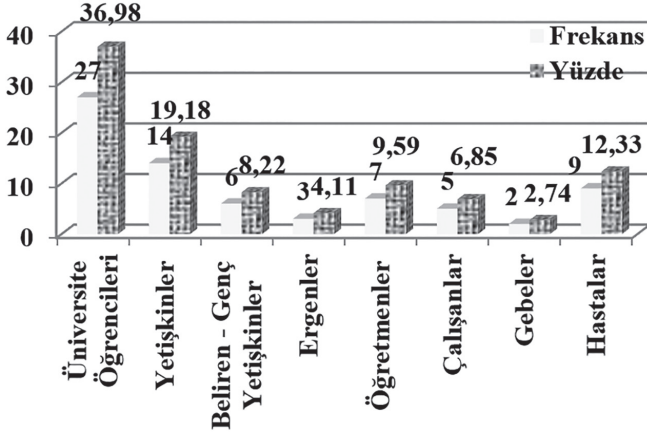
Şekil 1. Tezlerin Konularına Göre Dağılımına İlişkin Kelime Bulutu

Tezlerin Örneklem Grubunun Özelliklerine Göre Dağılımı

Tablo 9 ve Grafik 7’de görüldüğü gibi; BT konulu lisansüstü tezlerin dağılımı incelendiğinde; 27 tez ile %36,98 oranında Üniversite Öğrencisi, 14 tez ile %19,18 oranında Yetişkinler, 9 tez ile %12,33 oranında hastalar, 7 tez ile %9,59 oranında Öğretmenler 6 tez ile %8,22 oranında Beliren-Genç Yetişkinler, 5 tez ile %6,85 oranında Çalışanlar, 3 tez ile %4,11 oranında Ergenler, 2 tez ile %2,74 oranında Gebeler grubuna yönelik katılımcılardan oluştuğu saptanmıştır. En yüksek örneklem grubunun Üniversite Öğrencilerinden meydana geldiği belirlenmiştir.

Tablo 9. Tezlerin Örneklem Grubunun Özelliklerine Göre Dağılımı

Örneklem Grubunun Özellikleri	f	%
Üniversite Öğrencisi	27	36,98
Yetişkin - Erişkin	14	19,18
Beliren Yetişkinler - Genç Yetişkinler	3+3=6	8,22
7. Sınıf - Ergenlik (Lise Öğrencisi) - Son Ergenlik	1+1+1=3	4,11
Öğretmenler - Öğretmen Adayları	6+1=7	9,59
Çalışanlar (Sağlık Çalışanları - Özel Bakım Merkezinde - Psikolojik Danışmanlar - Bankacılık Sektöründe)	2+1+1+1=5	6,85
Gebeler	2	2,74
Hasta (COVID-19 - İnfertilite - Multiple Skleroz - Obsesif Kompulsif Bozukluk - Kaygı - Romatoid Artrit - Organ Transplantasyonu - Esrar Kullananlar)	1+1+2+1+1+1+1+1=9	12,33
Toplam	73	100

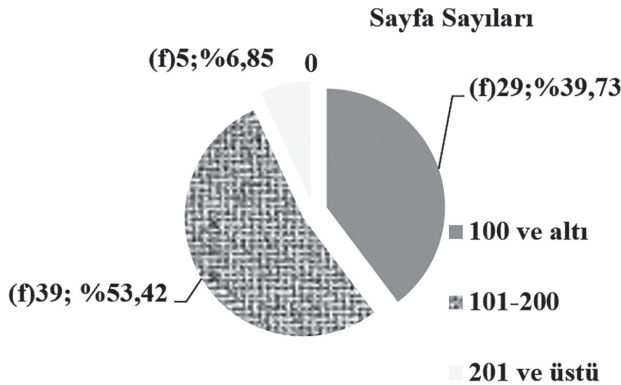
Grafik 7. Tezlerin Örneklem Grubunun Özelliklerine Göre Dağılımı

Tezlerin Sayfa Sayılarına Göre Dağılımı

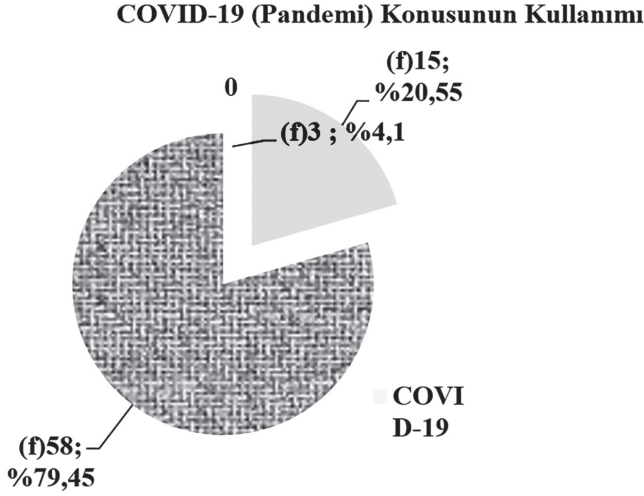
Tablo 10 ve Grafik 8'da görüldüğü gibi BT konulu lisansüstü tezlerin dağılımı incelendiğinde; 39 tez ile %53,42 oranında 101-200, 29 tez ile %39,73 oranında 100 ve altı, 5 tez ile %6,85 oranında 201 ve üstü sayfa sayısına ait tezlerden oluştuğu saptanmıştır.

Tablo 10. Tezlerin Sayfa Sayılarına Göre Dağılımı

Sayfa Sayısı	f	%
100 ve altı	29	39,73
101-200	39	53,42
201 ve üstü	5	6,85
Toplam	73	100

Grafik 8. Tezlerin Sayfa Sayılarına Göre Dağılımı

Grafik 9. Tezlerin COVID-19 (Pandemi) Konusunun Kullanımına Göre Dağılımı

SONUÇ VE TARTIŞMA

Kişilerin yaşamlarında çeşitli şekillerde karşılaşılan belirsizlik durumları belirsizliğe tahammülsüzlük davranışını ve bunun getirdiği kişilik özelliklerini oluşturmaktadır. Pandemi sürecinde ve sonrasında belirsizliğe tahammülsüzlüğün oldukça sık rastlanan bir olgu olarak görülmesi sonucunda BT ile ilgili yapılan araştırmaların önemi vurgulanmaktadır. Özellikle lisansüstü alanda yapılan tezlerin artışı gözlenmektedir. Bu çalışmada, YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanında 2012-2022 yılları arasında BT konusuna yönelik yayımlanan 73 lisansüstü tez bibliyometrik analiz yöntemi ile incelenmiştir. Analiz sonucunda; tezlerin yıllara göre dağılımı incelendiğinde özellikle 2019 yılından itibaren BT ile ilgili yapılmış tezlerin oranında bir artış olduğu belirlenmiştir. BT konulu tezlerin tez türüne göre incelemesine göre doktora düzeyinde yapılmış olan tezlerin azlığı dikkat çekmektedir. Bu konunun tezlerin danışman unvanlarına, tezlerin yapıldığı üniversite ve illerin dağılımına ve üniversite türü ile ilgili olarak incelenmesi gerektiği söylenebilir. Bu değişkenler kapsamında bakıldığında tezlerin daha çok vakıf üniversitelerinde ve danışmanlarının Dr. Öğretim Üyesi eş değeri düzeyinde olduğu saptanırken, Doç. Dr. ve Prof. Dr. öğretim üyelerinin oranının çeşitli illerdeki üniversitelerdeki azlığına paralel olarak, doktora çalışmalarının yüksek düzeyde olmamasına yansıdığı söylenebilir. Ayrıca vakıf üniversitelerindeki doktora programlarının oranının az düzeyde olması sonucu tezlerin yüksek lisans düzeyinde kalması ile açıklanabilir. BT alanına yönelik

tezlerin yapıldıkları enstitü, anabilim dalı ve konularına göre incelendiğinde en çok sosyal bilimler ile eğitim bilimleri enstitüsü bağlamında psikoloji ile eğitim bilimleri alanlarında yığışım gösterdikleri belirlenmiştir. Tezler sayfa sayılarına göre incelendiğinde ağırlıklı olarak yüksek lisans tezleri olduğu için yüksek sayfa sayılarına sahip tezler olmadıkları söylenebilir. Tezlerdeki anahtar kelimeler inceleme başlıklarına yönelik bir fikir oluşturulmasına yardımcı olmaktadır. Bu açıdan bakıldığında tezlerde en çok kullanılan anahtar sözcükler anksiyete, COVID-19, bilişsel esneklik, belirsizlik, psikolojik iyi oluş olarak belirlenmiştir. Bu çalışmanın literatüründe de belirtildiği gibi, BT konusunda yapılan ilk araştırmaların belirsizlik ve anksiyete konularında gerçekleştirildiğinin vurgulanması ile birlikte yaşanan pandemi sürecinin tezlere yansması da görülmektedir. Tüm bunlara ek olarak, BT ile bilişsel esneklik konusunun birlikte incelenmesi sonucunda da aralarındaki negatif korelasyona dikkat çekilmektedir. Anahtar kelimelerin çeşitliliği ve çalışmalardaki örneklem grubuna yönelik olarak BT konusunun sadece klinik alanlarda değil günlük yaşamdaki birçok alanda ve farklı popülasyon gruplarında gerçekleştirildiği söylenebilir. Çalışmanın sonuçlarına göre, Pandemi ile BT alanında yapılan araştırmaların sayısının arttığı ve incelenen konuların da çeşitlilik kazandığı belirlenmiştir. BT ile ilgili olarak eğitim psikolojisi alt alanında çalışmaların yoğunlaştığı gözlenmekle birlikte, işletme, tıp ve sağlığın diğer alanlarında etkileşimine yönelik çalışmaların arttığı gözlenmektedir. Bu bağlamda, elde edilen bulguların belirsizliğe tahammülsüz alanında yapılacak araştırmalara yön vermesi amaçlanmaktadır.

KAYNAKLAR

- Al, U. & Coştur, R. (2007). Türk Psikoloji Dergisi'nin bibliyometrik profili. *Türk Kütüphaneciliği*, 20(2), 142-163.
- Altınpulluk, H. (2018). Türkiye'de artırılmış gerçeklikle ilgili hazırlanan tezlerin bibliyometrik analiz yöntemiyle incelenmesi. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 8(1), 248-272.
- Aslancı, S. (2022). Araştırma sorgulamaya dayalı öğrenme: Bibliyometrik bir analiz. *Bilimsel Eğitim Araştırmaları*, 6(1), 1-25,
- Aybey, S. (2018). Türkiye'deki din eğitimi çalışmaları bağlamında 'uluslararası yüksek din öğretimi kongresi' (2017) üzerine bibliyometrik analizler. *Amasya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 6(10), 415-430.
- Begeny, J. C., Levy, R. A., Hida, R., et al. (2018). Geographically representative scholarship and internationalization in school and educational psychology: A bibliometric

- analysis of eight journals from 2002-2016. *Journal of School Psychology*, 70, 44-63. Doi: 10.1016/j.jsp.2018.07.001
- Bottesi, G., Ghisi, M., Carraro, E., et al. (2016). Revising the intolerance of uncertainty model of generalized anxiety disorder: Evidence from UK and Italian undergraduate samples. *Frontiers in Psychology*, 7, 1-13. Doi: 10.3389/fpsyg.2016.01723
- Bottesi, G., Noventa, S., Freeston, M. H., et al. (2019). Seeking certainty about intolerance of uncertainty: Addressing old and new issues through the Intolerance of Uncertainty Scale-Revised. *PLOS ONE*, 14(2), 1-24. Doi: 10.1371/journal.pone.0211929
- Bredemier, K. & Berenbaum, H. (2008). Intolerance of uncertainty and perceived threat. *Behaviour Research and Therapy*, 46(1), 28–38. Doi: 10.1016/j.brat.2007.09.006
- Broadus, R. N. (1987). Toward a definition of “bibliometrics”. *Scientometrics*, 12(5-6), 373-379.
- Budd, J. M. (1988). A bibliometric analysis of higher education literature. *Research in Higher Education*, 28(2), 180-190. Doi: 10.1007/BF00992890
- Budner S. (1962). Intolerance of ambiguity as a personality variable. *Journal of Personality*, 30(1), 29-50. Doi: 10.1111/j.1467-6494.1962.tb02303.x
- Buhr, K. & Dugas, M. J. (2002). The Intolerance of Uncertainty Scale: Psychometric properties of the English version. *Behaviour Research and Therapy*, 40(8), 931–945. Doi: 10.1016/s0005-7967(01)00092-4
- Buhr, K. & Dugas, M. J. (2009). The role of fear of anxiety and intolerance of uncertainty in worry: An experimental manipulation. *Behaviour Research and Therapy*, 47(3), 215–223. Doi: 10.1016/j.brat.2008.12.004
- Carleton, R. N., Sharpe, D., & Asmundson, G. J. G. (2007a). Anxiety sensitivity and intolerance of uncertainty: Requisites of the fundamental fears? *Behaviour Research and Therapy*, 45(10), 2307–2316. Doi: 10.1016/j.brat.2007.04.006
- Carleton, R. N., Norton, M. A. P. J. & Asmundson, G. J. G. (2007b). Fearing the unknown: A short version of the Intolerance of Uncertainty Scale. *Journal of Anxiety Disorders*, 21(1), 105–117. Doi: 10.1016/j.janxdis.2006.03.014
- Carleton, R. N., Fetzner, M. G., Hackl, J. L., et al. (2013). Intolerance of uncertainty as a contributor to fear and avoidance symptoms of panic attacks. *Cognitive Behaviour Therapy*, 42(4), 328-341, Doi: 10.1080/16506073.2013.792100
- Demir, E. & Çelik, M. (2020). Fen bilimleri öğretim programları alanındaki bilimsel çalışmaların bibliyometrik profili. *Türkiye Kimya Dergisi*, 5, 131-182. Doi: 10.37995/jotcsc.765220
- Demirtas, A. S. & Yildiz, B. (2019). Hopelessness and perceived stress: The mediating role of cognitive flexibility and intolerance of uncertainty. *Dusunen Adam: The Journal of Psychiatry and Neurological Sciences*, 32, 259-267. Doi: 10.14744/DAJPNNS.2019.00035
- Diem, A. & Wolter, S. C. (2013). The use of bibliometrics to measure research performance in education sciences. *Research in Higher Education*, 54(1), 86-114. Doi: 10.1007/s11162-012-9264-5
- Diodato, V. (2012), *Dictionary of Bibliometrics*. New York: Hawthorne Press, Routledge, Taylor & Francis Group.

- Doğru, M., Güzeller, C. O. & Çelik, M. (2019). Geçmişten günümüze sürdürülebilir kalınma ve eğitim alanında: Bibliyometrik bir analiz. *Adıyaman Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9(1), 42-68. Doi: 10.17984/adyuebd.515009
- Dugas, M. J., Freeston, M. H. & Ladouceur, R. (1997). Intolerance of uncertainty and problem orientation in worry. *Cognitive Therapy and Research*, 21(6), 593-606. Doi: 10.1023/a.1021890322153
- Dugas, M. J., Gagnon, F., Ladouceur, R., et al. (1998). Generalized anxiety disorder: A preliminary test of a conceptual model. *Behaviour Research and Therapy*, 36, 215-226.
- Dugas, M. J., Gosselin, P. & Ladouceur, R. (2001). Intolerance of uncertainty and worry: Investigating specificity in a nonclinical sample. *Cognitive Therapy and Research*, 25(5), 551-558.
- Dugas, M. J., Schwartz, A. & Francis, K. (2004). Intolerance of uncertainty, worry, and depression. *Cognitive Therapy and Research*, 28(6), 835-842. Doi: 10.1007/s10608-004-0669-0
- Dugas, M. J., Hedayati, M., Karavidas, A., et al. (2005). Intolerance of uncertainty and information processing: Evidence of biased recall and interpretations. *Cognitive Therapy and Research*, 29(1), 57-70. Doi: 10.1007/s10608-005-1648-9
- Erbaşı, A. & Erer, B. (2018). 5. Uluslararası meslek yüksekokulları sempozyumundaki bildirilerin bibliyometrik analizi. *Mesleki Bilimler Dergisi*, 7(2), 401-409.
- Fejes, A. & Nylander, E. (2014). The Anglophone international (e) a bibliometric analysis of three adult education journals, 2005-2012. *Adult Education Quarterly*, 64(3), 222-239.
- Freeston, M. H., Rhe'aume, J., Letarte, H., et al. (1994). Why do people worry? *Personality and Individual Differences*, 17(6), 791-802.
- Geçgin, F. M. & Sahranç, Ü. (2017). Belirsizliğe tahammülsüzlük ile psikolojik iyi oluş arasındaki ilişki. *Sakarya University Journal of Education*, 7(4-özel sayı), 739-755. Doi: 10.19126/suje.383737
- Gosselin, P., Ladouceur, R., Evers, A., et al. (2008). Evaluation of intolerance of uncertainty: Development and validation of a new self-report measure. *Journal of Anxiety Disorders*, 22, 1427-1439. Doi: 10.1016/j.janxdis.2008.02.005
- Gökçen, D. & Arslan, M. (2019). Türkçe eğitimi araştırmalarına genel bir bakış: Bibliyometri çalışması. *Journal of Research in Turkic Languages*, 1(1), 39-56. Doi: 10.34099/jrtl.113
- Gülmez, D., Özteke, İ. & Gümüş, S. (2021). Uluslararası dergilerde yayınlanan Türkiye kaynaklı eğitim araştırmalarının genel görünümü: bibliyometrik analiz. *Eğitim ve Bilim*, 46(206), 213-239. Doi: 10.15390/EB.2020.9317
- Hebebcı, M. T. & Usta, E. (2015). Türkiye'de harmanlanmış öğrenme eğilimleri: Bir literatür çalışması. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(19), 195-219, doi
- Hotamışlı, M. & Efe, D. (2015). Duygusal zekâ ve liderlik ilişkisi bağlamındaki çalışmaların bibliyometrik analiz ile incelenmesi. *Çukurova Üniversitesi İİBS Dergisi*, 19(1), 101-121.

- Jacoby, R. J., Fabricant, L. E., Leonard, R. C., et al., (2013). Just to be certain: Confirming the factor structure of the Intolerance of Uncertainty Scale in patients with obsessive-compulsive disorder. *Journal of Anxiety Disorders*, 27, 535-542. Doi: 10.1016/j.janxdis.2013.07.008
- Jenkinson, R., Milne, E. & Thompson A. (2020). The relationship between intolerance of uncertainty and anxiety in autism: A systematic literature review and meta-analysis. *Autism*, 24(8), 1933-1944. Doi: 10.1177/1362361320932437
- Kale, M., Karagöz, S. & Nur, İ. (2021). Eğitim ve sosyal bilimler alanında kardeş ilişkileri konusunda tezlerin incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(1), 148-160. Doi: 10.17860/mersinefd.822314
- Karadağ, E., Yalçın, M., Çiftçi, K., et al. (2017). Türkiye’de eğitim bilimleri ve öğretmen yetiştirme alanındaki bilimsel yayınların atıf analizleri. *Bilgi Dünyası*, 18(1), 9-28.
- Karagöz, B. & Koç-Ardıç, İ. (2019). Ana dili eğitimi dergisinde yayımlanan makalelerin bibliyometrik analizi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 7(2), s.419-435.
- Karagöz, B. & Şeref, İ. (2019a). Değerler Eğitimi Dergisi’nin bibliyometrik profili (2009-2018). *Değerler Eğitimi Dergisi*, 17(37), 219-246. Doi: 10.34234/ded.507761
- Karagöz, B. & Şeref, İ. (2019b). Okuma alanındaki araştırmaların bibliyometrik özellikler açısından incelenmesi. *Anadili Eğitimi Dergisi*, 7(3), 781-799. Doi: 10.34234/ded.507761
- Karataş, Z. & Uzun, K. (2018). Belirsizliğe tahammülsüzlüğün yordayıcısı olarak endişe ile ilgili olumlu ve olumsuz inançlar. *Kastamonu Education Journal*, 26(4), 1267-1276. Doi: 10.24106/kefdergi.434169
- Kaya, K. & Deniz, B. (2022). Adli tıp ve adli bilimler alanında yayımlanan lisansüstü tezlerin konu ve araştırma türleri bakımından incelenmesi: Kesitsel analitik araştırma. *Türkiye Klinikleri Adli Tıp ve Adli Bilimler Dergisi*, 19(1), 30-37. Doi: 10.5336/forensic.2021-86173
- Khawaja G. N. & Yu, L. N. H. (2010). A comparison of the 27-item and 12-item Intolerance of Uncertainty Scales. *Clinical Psychologist*, 14(3), 97-110. Doi: 10.1080/13284207.2010.502542
- Kilit, Z., Dönmezler, S., Erensoy, H., et al. (2020). Üniversite öğrencilerinde belirsizliğe tahammülsüzlük, endişe ve bilişsel sınav kaygısı ilişkisi. *Ortadoğu Tıp Dergisi*, 12(2), 262-268. Doi: 10.21601/ortadogutipdergisi.741156
- Koç, M. (2022). Türkiye’deki manevi danışmanlık ve rehberlik çalışmaları bağlamında “maneviyat psikolojisi sempozyumları” (2014-2018) üzerine bibliyometrik analizler. *Türk Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi*, 5, 129-171. Doi: 10.56432/tmdrd.1117128
- Korkman, H. & Çolak, T.S. (2021). Investigation of the relationship between Covid-19 fear and intolerance of uncertainty and generalized anxiety disorder. *International Online Journal of Education and Teaching*, 8(1), 418-434.
- Kosmützky, A. & Krücken, G. (2014). Growth or steady state? A bibliometric focus on international comparative higher education research. *Higher Education*, 67(4), 457-472. Doi: 10.1007/s10734-013-9694-9

- Koza-Çiftçi, Ş. Danişman, Ş., Yalçın, M., et al., (2016). Map of scientific publication in the field of educational sciences and teacher education in Turkey: a bibliometric study. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 16, 1097-1123. Doi: 10.12738/estp.2016.4.0009
- Köse, M. (2021). Pedagojik alan bilgisine yönelik bibliyometrik bir araştırma: 1987-2020 yılları arasında yapılan çalışmaların analizi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 41(3), 2217-2250.
- Kurtulus, M. A. & Tatar, N. (2021). A bibliometrical analysis of the articles on environmental education published between 1973-2019. *Journal of Education in Science, Environment and Health*, 7(3), 243-258. Doi: 10.21891/jeseh.960169
- Kurtuluş, M. A. & Bilen, K. (2021). A bibliometric analysis on nature of science: A review of the research between 1986-2019. *Scientific Educational Studies*, 5(1), 47-65. Doi: 10.31798/ses.941238
- Kurtuluş, M. A. & Tatar, N. (2021). An analysis of scientific articles on science misconceptions: A bibliometric research. *Ilkogretim Online- Elementary Education Online*, 20(1), 192-207. Doi: 10.17051/ilkonline.2021.01.022
- Kurtuluş- Üstün, B. & Oğuz-Namdar, A. (2022). Sınıf öğretmenliği bilim dalında 1998-2017 yılları arasında üretilen tezlerin eğilimleri. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(2), 572-600. Doi: 10.17240/aibuefd.2022...80732
- Küçükkömürler, S. (2017). Belirsizliğin psikolojik etkileri, *Nesne Psikoloji Dergisi*, 5(10), 329-344. Doi: 10.7816/nesne-05-10-07
- Ladouceur, R., Talbot, F. & Dugas, M. J. (1997). Behavioral expressions of intolerance of uncertainty in worry: Experimental findings. *Behavior Modification*, 21(3), 355-371. Doi: 10.1177/01454455970213006
- Lauriola, M., Mosca, O. & Trentini, M., et al. (2018). The Intolerance of Uncertainty Inventory: Validity and comparison of scoring methods to assess individuals screening positive for anxiety and depression. *Frontiers in Psychology*, 9(388). Doi: 10.3389/fpsyg.2018.00388
- MacLeod, A. K., Williams, J. M. G. & Bekerian, D. A. (1991). Worry is reasonable: The role of explanations in pessimism about future personal events. *Journal of Abnormal Psychology*, 100(4), 478-486.
- Mutlu, N., Bayram, B. & Taçyıldız, Y. (2020). Sosyal bilgiler öğretiminde öğretim teknolojisi kullanımı ile ilgili tezlerin incelenmesi. *Asya Studies-Akademik Sosyal Araştırmalar*, 4(Özel Sayı-1), 29-38. Doi: 10.31455/asya.809674
- Nergiz, H. & Nergiz, S. F. (2021). Çocuk, ergen veya gençlerde dijital oyun bağımlılığını araştıran ulusal lisansüstü tezlerin incelemesi. *Gençlik Araştırmaları Dergisi*, 9(23), 53-70.
- Norton, P. J. (2005). A psychometric analysis of the intolerance of uncertainty scale among four racial groups. *Anxiety Disorders*, 19, 699-707. Doi: 10.1016/j.janxdis.2004.08.002
- Özçınar, H. (2017). Hesaplamalı düşünme araştırmalarının bibliyometrik analizi. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 7(2), 149-171.

- Özkaya, A. (2018). Bibliometric analysis of the studies in the field of mathematics education. *Educational Research and Reviews*, 13(22), 723-734. Doi: 10.5897/ERR2018.3603
- Özteke-Kozan, H. İ. (2020). Okul psikolojik danışmanlığı ile ilgili yapılmış çalışmaların bibliyometrik analizi: 1980-2019 okul psikolojik danışmanlığı ile ilgili yapılmış çalışmaların bibliyometrik analizi: 1980-2019. *Okul Psikolojik Danışmanlığı Dergisi*, 3(1), 1-28.
- Palaz, T. (2021). Global citizenship and education; A bibliometric research. *International Journal of Education Technology and Scientific Researches*, 6(16), 1907-1947. Doi: 10.35826/jetsae.416
- Parmaksız, İ. (2021). Erişkin dönemde belirsizliğe tahammülsüzlük üzerinde otomatik düşünceler ve strese başa çıkma mekanizmalarının etkisi. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 13(Ek 1), 1-11. Doi: 10.18863/pgy.850699
- Piciotti, C., Riemann, B. C. & Abramowitz, J. S. (2021). Intolerance of uncertainty and obsessive-compulsive disorder dimensions. *Journal of Anxiety Disorders*, 81, 1-8. Doi: 10.1016/j.janxdis.2021.102417
- Pritchard, A. (1969). Statistical bibliography or bibliometrics. *Journal of Documentation*, 25(4), 348-349.
- Sadan Ş. & Ayas, T. (2021). Nomofobi konusu üzerine çalışılmış lisansüstü tezlerin yapısal incelemesi. *Online Journal of Technology Addiction & Cyberbullying*, 8(2), 1-22.
- Sarı, S. & Dağ, İ. (2009). Belirsizliğe Tahammülsüzlük Ölçeği, Endişe ile İlgili Olumlu İnançlar Ölçeği ve Endişenin Sonuçları Ölçeği'nin Türkçeye uyarlanması, geçerliliği ve güvenilirliği. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 10, 261-270.
- Sarıçam, H. Erguvan, F. M., Akın, A., et al. (2014). Belirsizliğe Tahammülsüzlük Ölçeği (BTÖ-12) Türkçe formu: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Route Educational and Social Science Journal*, 1(3), 148-157.
- Schui, G. & Krampen, G. (2010). Bibliometric analyses on the emergence and present growth of positive psychology. *Applied Psychology: Health and Well-Being*, 2(1), 52-64. Doi: 10.1111/j.1758-854.2009.01022.x
- Sengupta, I. N. (1992). Bibliometrics, informetrics, scientometrics and librametrics: An overview. *Libri*, 42(2), 75-98.
- Sezer, H. N. & Alabay, E. (2018). Türkiye'de özdüzenleme ile ilgili yapılmış lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6(74), s. 367-384.
- Sönmez, Ö. F. (2020). Bibliometric analysis of educational research articles published in the field of social study education based on Web of Science database. *Participatory Educational Research*, 7(2), 216-229. Doi: 10.17275/per.20.30.7.2
- Şeref, İ. & Karagöz, B. (2019). Türkçe eğitimi akademik alanına ilişkin bir değerlendirme: Web of Science veri tabanına dayalı bibliyometrik inceleme. *Dil Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 213-231. Doi: 10.31464/jlere.578224
- Tantan-Ulu, Ş. & Yaka, B. (2020). Kaygı, belirsizliğe tahammülsüzlük ve karar verme arasındaki ilişkilerin incelenmesi. *Ege Eğitim Dergisi*, 21(1), 89-100. Doi: 10.12984/egeefd.661965

- Tosuntaş, Ş. B., Emirtekin, E. & Süral, İ. (2019). Eğitim ve öğretim teknolojileri konusunda yapılan tezlerin incelenmesi (2013-2018). *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 9(2), 277-286. Doi: 10.5961/jhes.2019.330
- Turna, Ö. & Polat, M. (2015). Eğitimde disiplinlerarası yaklaşımın kullanıldığı tezlerin analizi. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34(1), 35-55. Doi: 10.7822/omuefd.34.1.3
- Tur-Porcar, A., Mas-Tur, A. , Merigó, J. M., et al. (2018). A bibliometric history of the Journal of Psychology between 1936 and 2015. *The Journal of Psychology*, 152(4), 199-225, Doi: 10.1080/00223980.2018.1440516
- Uzun, K., Gönültaş, O. & Akın, M. S. (2020). Ergenlerin aleksitimi düzeylerinin yordayıcıları olarak belirsizliğe tahammülsüzlük ve akılcı olmayan inançlar. *Humanistic Perspective*, 2(2), 191-211.
- Vadivel, B., Azadfar, Z., Talib, M. A., et al. (2022). Intolerance of Uncertainty Scale-12: Psychometric properties of this construct among Iranian undergraduate students. *Frontiers in Psychology*, 13, 1-8. Doi: 10.3389/fpsyg.2022.894316
- Yang, Z. (2013). Psychometric properties of the Intolerance of Uncertainty Scale (IUS) in a Chinese-Speaking Population. *Behavioural and Cognitive Psychotherapy*, 41, 500-504. Doi: 10.1017/S1352465812000975
- Yıldız, B. & Güllü, A. (2018). Belirsizliğe tahammülsüzlük ile aleksitimi arasındaki ilişki ve bazı sosyo-demografik değişkenlere göre incelenmesi. *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9(1), 113-131.
- Yıldız, B. & Güllü, A. (2019). Duygu düzenleme süreçleri ve aleksitimi arasındaki ilişkide belirsizliğe tahammülsüzlüğün aracı rolü. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(69), 201-217. Doi: 10.1755.esosder.425972
- Yılmaz, K. (2021). Sosyal bilimlerde ve eğitim bilimlerinde sistematik derleme, meta değerlendirme ve bibliyometrik analizler. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(2), 1457-1490.
- Zyoud, S. H., Sweileh, W. M., Awang, R., et al. (2018). Global trends in research related to social media in psychology: Mapping and bibliometric analysis. *International Journal of Mental Health Systems*, 12(4), 1-8. Doi: 10.1186/s13033-018-0182-6

